

PLAN FÖR SMÅBARNSFOSTRAN

på daghemmet Lyan

Barnets och familjens välmående i centrum

SAMARBETE

Föräldrar, nätverk, mångprofessionalitet, stödnivåer, fostringsgemenskap, utvecklingssamtal

RUTINER

Egenvårdare, hembesök, trygghet, inskolning

NÄRMILJÖ

Promenader, utfärder, teatrar

EMPATI

Antimobbning, Start, Stegvis, andra kulturer

INNEHÅLLSMÄSSIGA INRIKTNINGAR

Matematik, naturvetenskap, samhälle/historia etc.

LEK

Ledd verksamhet samt fri lek, spel, experiment

SKOGEN

Knytte samt Skogsmulle

SKAPANDE VERKSAMHET

Pyssel, musik, rörelse, lärarbeten, drama, tecknande, målning etc.

SPRÅK

Sagor, språklekar, rim, ramsor, stöd

Flinskadusch

IDROTT OCH GYMNASIK

Skidning, skrimning, motoriska övningar, bollspel

TRADITIONER

Jul, påsk m.m.
Vår kultur och andras

Inledning

Ramen för vårt jobb är Grankulla stads plan för småbarnsfostran, samt den av institutet för hälsa och välfärd (THL) uppgjorda Grunderna för planen för småbarnsfostran, som fungerar som styrmedel på det nationella planet.

Daghemmet Lyan är ett av Grankulla stads två köpavtalsdaghem. På daghemmet finns för närvarande plats för 43 barn i åldern 1-7 år. Daghemmet är indelat i Lilla Lyan med plats för 13 barn i åldern 1-3(4) år samt Stora Lyan med plats för 30 barn indelade i 2 grupper, en för 3-5 åringar samt en för 5-6 åringar.

Syfte

Vi önskar att barnen skall uppleva Lyan som en plats där solsken och fred råder. En plats där dagarna är fyllda med lek, stimulans, upptäckarglädje, nyfikenhet och framförallt god kamratanda. Detta förverkligar vi genom att ha smågruppsverksamhet i så stor utsträckning som möjligt samt genom att värna om vett och etikett. Barnen känner sig trygga då de vet hur man skall bete sig. Vi riktar oss till barnen då vi talar med dem och bekräftar dem t.ex. genom att använda deras namn då vi hälsar, tackar för maten el.dyl. Trivselregler går vi igenom tillsammans med barnen varje höst.

På Lyan strävar vi till att växa tillsammans med barnen i en sund samverkan mellan vuxna och barn. Vi vill lära barnen hur de kan lyckas! Detta kan vi illustrera med följande dikt av Margareta Ekström ”instruktion för skalbaggar”.

Att flyga...

För att man skall kunna flyga
måste skalet klyvas och den
ömtåliga kroppen blottas.
För att man skall kunna flyga
måste man nå högst upp på strået
också fastän det böjer sig
och svindeln kommer
För att man skall kunna flyga
måste modet vara aningen större
än rädslan

Och en gynnsam vind råda!

För att den "gynnsamma vinden" för våra barn skall råda behövs en kompetent, kunnig, motiverad och behörig personal. Rikedomen i teamarbetet på Lyan är att vi tar vara på medarbetarnas resurser i form av kunskaper, personlighet, talanger, erfarenheter m.m. Vi upplever det som viktigt att dra fördel av att alla är olika.

Principer som styr småbarnsfostran på Lyan – värdegrund och vision samt mål

I allt vi gör med barnen är leken det centrala, vilket innebär att vi lär oss på ett lekfullt sätt. Leken är också inbakad i allt det vardagliga såsom påklädningen, matsituationen osv.

Musiken är en viktig del av verksamheten på Lyan och vi sjunger mycket och gärna! Gymnastik och rörelse finns med i verksamheten regelbundet varje vecka. Rörelsestunderna blir mångsidiga och varierande med olika ansvarspersoner varje gång.

Målet med verksamheten är att barnen skall växa upp till trygga och rättvisa människor med en sund självkänsla och tro på sig själva. Detta mål når vi genom en god samverkan mellan hemmet och personalen.

För att kunna utvärdera vårt gemensamma arbete har vi pedagogiska utvecklingssamtal med föräldrarna angående deras barn på hösten, där vi tillsammans gör upp den **individulla planen för småbarnsfostran**. Vid behov uppföljning på våren. Vi samtalar även med barnen om deras förväntningar på hösten och utvärderar på våren. För att gå framåt måste barnen få känna att en utveckling skett. För det ändamålet är en utvärdering ovärderlig.

Vi värdesätter social kompetens på Lyan: hänsyn och respekt oberoende av olikheter. Alla skall känna sig välkomna och trygga vilket vi förverkligar genom att beakta varje barn som individ så att barnet kan utvecklas enligt sina egna individuella förutsättningar.

Värdediskussioner med föräldrar och personal är viktiga att föra regelbundet. Som större helhet förverkligar vi det på gemensamma föräldrakvällar.

Fostringsgemenskapen är en viktig del av verksamheten på Lyan. Med fostringsgemenskap avser vi de gemensamma mål vårdnadshavarna och pedagogerna ställer upp för barnets bästa. Fostringsgemenskapen handlar även om att stöda föräldrarna i föräldraskapet. Huvudansvaret för barnet ligger dock alltid hos föräldrarna. Fostringsgemenskapen handlar dessutom om att mötas

på ett bra sätt och åstadkomma möjligast gott samarbete mellan hem och dagvård. Inom fostringsgemenskapen handlar det om att kunna **lyssna, skapa förtroende, respektera och föra en dialog.**

Vi har redan i många år arbetat enligt **egenvårdarmodellen**. Det är viktigt att stöda föräldrarnas och barnets anknytningsrelation och skapa metoder för detta. Egenvårdarmodellen hjälper barnet att också i dagvården kunna bygga upp viktiga människorelationer.

Grunden för fostringsgemenskapen skapas då föräldrarna och fostrarna träffas första gången, i regel under ett hembesök. Avsikten med egenvårdarnas hembesök är att bereda barnet en mjukare start genom att hen en gång tidigare träffat sin vårdare i sin egen hemmiljö. Under hembesöket diskuteras grundläggande frågor som gäller barnet och hemmets vådrutiner. Egenvårdaren går igenom specifika frågor angående barnet tillsammans med föräldrarna via ett frågeformulär. Till daghemmet hämtar föräldrarna fotografier av familjen och barnet som sammanställs till ett kollage, som man sedan kan se på och samtala kring tillsammans med barnet. Erfarenheten har visat att foton på barnets nära och kära ger dem stor trygghet och tröst ifall längtan efter föräldrarna blivit svår.

Vid inskolningen är det särskilt viktigt att föräldrarna/föräldern varit med om alla rutiner och situationer på daghemmet innan de lämnar barnet i vård. Inskolningen brukar ta 1-2 veckor, men anpassas individuellt för varje barn.

Kvalitativ vård

Vi vill betona att barndomen har ett värde i sig. Vi månar om barndomstiden och stöder barnet i dess utveckling som enskild individ. Vi är måna om att varje barn lär sig att beakta och bry sig om andra, att barnet förhåller sig positivt till sig själv, till andra människor och kulturer. Barnets självständighet ökar gradvis och syftet är att hjälpa barnet att växa så att hen som vuxen kan ta hand om sig själv och sina närmaste samt kunna fatta beslut som inverkar på det egna livet.

Vi ser det som en kvalitet att vårt daghem är förhållandevis litet och vi är måna om att bibehålla småskaligheten trots att planer på en utvidgning finns. Vi stöder barnets empatiutveckling bl.a via metoder som Start och Stegvis, vilka båda två har som syfte att stärka barns empatiska och sociala kompetens. Daghemmet har en egen **antimobbningshandlingsplan** som uppdateras och revideras årligen. Handlingsplanen finns som bilaga till detta dokument.

Kvaliteten på Lyan handlar också om en mångsidig husmor som tillreder näringsrik och varierande frukost, lunch och mellanmål i vårt eget kök. Detta framhåller vi som en kvalitet eftersom den positiva föräldraresponsen har varit så stor och vi själva upplever det som en stor fördel att kunna påverka matsserveringen på vårt daghem.

Utöver detta handlar kvaliteten i vården om goda språkstrategier. Språket har en avgörande betydelse för hur verksamheten upplevs av barnet. Växelverkan och samarbete ger kvalitet i dagvården.

Miljön

Barnet har rätt att utvecklas i sin egen takt i en trygg, varm och positiv omgivning. I samarbete med föräldrarna ser vi det enskilda barnet och försöker göra vardagen så stressfri och harmonisk som möjligt. Viktigt att kritiskt granska miljön med "barnaögon" och bygga upp verksamheten utgående från barnet.

Lyan är beläget centralt i Grankulla, men ändå mitt i naturen. Vi har förmånen att ha nära till den riktiga stadsmiljön där barnen får bekanta sig med trafiken och samhället i stort, i form av gemensamma promenader och besök till posten, butiken, banken etc. Naturen njuter vi av på vår egen gård samt i den närbelägna skogen där vi gör regelbundna skogsutfärder. Pedagogerna på Lyan är alla, vid sidan om sin utbildning, även utbildade Skogsmulle och Knytteledare. Nyanställd personal erbjuds alltid Skogsmulle-/Knytteledarutbildning.

Tryggheten ute på såväl gården som inomhus är viktig och vi ser årligen över vår **säkerhetsplan** samt går igenom alla redskap och förnyar där det behövs. Alla i personalen har genomgått en kurs i **första hjälp** och kunskaperna uppdateras regelbundet.

Tryggheten för barnen på Lyan garanteras också på basen av de **stödnivåer** som för förskolebarnen är lagstadgade, men som för de yngre barnen tillämpas enligt husvisa behov. (Se kapitel 5 i den kommunala Planen för småbarnsfostran). Nivåerna är **allmänt stöd, intensifierat stöd samt särskilt stöd**.

Innehållsmässiga inriktningar

Beträffande de innehållsmässiga inriktningarna; matematiska området, naturvetenskapliga området, historiskt/samhälleliga området, estetiska, etiska, religions och livsåskådningsområdet skiljer sig inte Lyans verksamhet från stadens övriga daghem utan beskrivningen i den kommunala planen stämmer väl överens med det vi gör.

Föräldraförening och föräldraföreningsverksamhet

Lyan har en egen föräldraförening som är synnerligen aktiv. Den har verkat i många år och det huvudsakliga syftet är att göra samarbetet mellan föräldrarna och daghemmet ännu bättre.

Föräldraföreningen ordnar en föräldrafest på hösten där tanken är att föräldrarna skall få en möjlighet att bekanta sig med varandra. Personalen är inbjuden som hedersgäster. Eventuell vinst från festen används till leksaker, teaterbesök eller annat som behövs för daghemsverksamheten. På våren ordnas en familjegrillfest till vilken även de familjer som är nya följande höst är välkomna som gäster, för att få bekanta sig med sitt nya daghem. Föräldraföreningen har haft en mycket positiv inverkan och åstadkommit vänskapsband som bestått även när barnen har börjat skolan.

Nätverkssamarbete

Samarbetet med rådgivning, familjerådgivning, talterapeut, barnskydd, ambulering specialbarntädgårdslärare m.fl. är ytterst viktigt för att dagvården för barnet skall vara möjligast heltäckande. Tröskeln att ta bekymmer och problem till tals är låg och inget problem lämnas outrett.

Vi samarbetar även med församlingens barnarbetare som besöker daghemmet ca 4 gånger per termin.

Slutord

Målet med småbarnsfostran är ett välmående barn. Barnet har rätt till ett bekymmersfritt, tryggt, regelbundet och för hen betydelsefullt liv. Centralt i fostringsgemenskapen är att barnet är unikt och en källa till glädje. Barnet har rätt att få de bästa möjliga förutsättningarna för att växa, lära sig och utvecklas.

Länkar

www.thl.fi/Grunderna för planen för småbarnsfostran

www.kauniainen.fi/dagvard/Plan för småbarnsfostran

Bilaga

Daghemmet Lyans handlingsplan för förebyggande av och ingripande i mobbning.

Att notera:

Pärmbilden är illustrerad av Annika Mannström med inspiration av Lena Andersson.